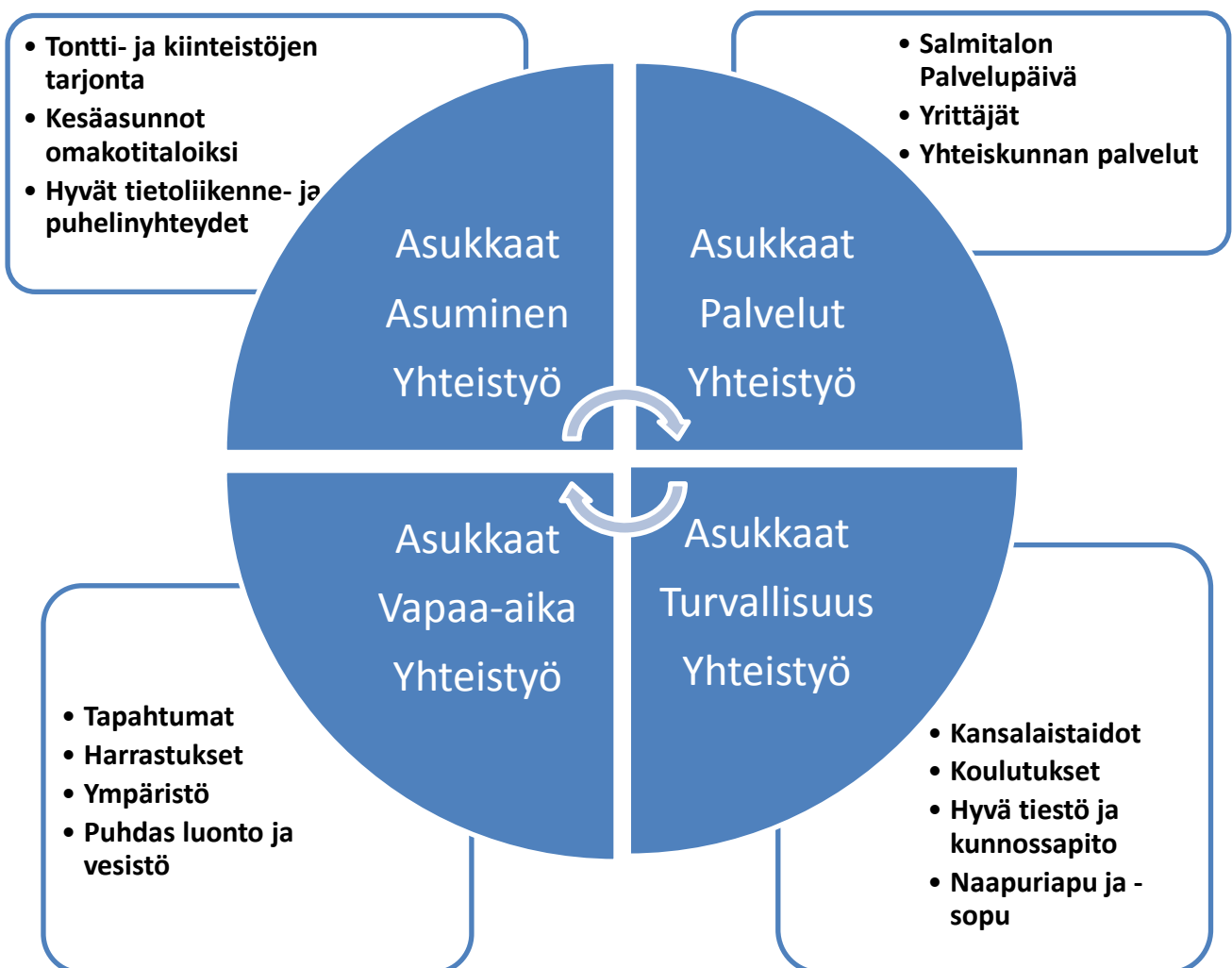

SOINILANSALMEN KYLÄYHDISTYS RY

KYLÄSUUNNITELMA, HYVINVOINTI- JA TURVALLISUUSSUUNNITELMA

2020- 2023

JOHDANTO

Soinilansalmen kyläsuunnitelma valmistui v. 2007 ja se julkaistiin 1.7.07 soutu-tapahtuman yhteydessä. Kevättalven 2010 aikana kyläsuunnitelma päivitettiin ja 19.4.2010 olevassa vuosikokouksessa kyläsuunnitelma hyväksyttiin. Päivitetty kyläsuunnitelma oli laadittu taulukkomuotoon, koska Leppävirralle laadittiin Maaseutuohjelma, jonka yhtenä aineistona olivat kyläsuunnitelmat. Kyläsuunnitelman lisäksi tähän on laadittu hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma.

Tämä suunnitelma on työväline ja opas, jonka toivotaan olevan osana asukkaiden arjen turvaamisessa. Soinilansalmen kylätoiminnan tavoitteena on edelleen kylän monipuolinen kehittäminen, kyläläisten viihtyvyyden ja toimeentulon turvaaminen sekä kylän elämisen edellytysten ylläpitäminen ja parantaminen. Tärkeintä toiminnalle on yhteisöllisyyden ja välittämisen ilmapiiri sekä tulevaisuuteen tähtäävän ja asukkaita tukevan toiminnan kehittäminen kaikki asukasryhmät huomioiden.

Tähän loppuun on hyvä siteerata Olavi Rytköstä ja lisätä siihen meille sopivia ajatuksia: Myö voejaan antoo kaekkemme toeminnassa, vua periks ee anneta. Sillä elämän tarkotus on murheen karkotus ja ee meetä haettoo vaekka ikkee tulloo, vuan vanahaks ee tarvihe silti tulla. Sitä virkeenä pysyy, sillä tämän yhistyksen hommissa huomine o monesti viiko kiireisin päevä. Mutta mikäpä tuossa, ku taetoja löötyy joka lähtöön! Ne tekköö, jotka ossoo ja jotka ee ossoo, ne arvostelloo. Misteepä sen tietää mihinkä pystyy ennen ku kokkeiloo. Ollaan huomattu semmostakkii, että ee sitä ossoo naatiskella jootilaesuuvesta, jos ee oo paljo talakootöetä. Monesti voettajat on hävinneitä, jotka piätti koettoo kerran vielä. Myö ollaan vuatimattomia voettajia, sitä ku ihteessä luottaa, sillo kykysä tuploo. Turha hättäely ja voohoilu on mieljkuvituksen viärinkäättöö. Sen takija tämä kyläsuunnitelma on mahottoman hyvä tiennäättäjä tulevaesuuvun uusille urille!

Soinilansalmen kyläyhdistys ry

Kylän perustiedot

Kylän nimi:	Soinilansalmi
Kunta:	Leppävirta
1. suunnitelma tehty:	2007
Päivitetty:	2007,2010, 2013, 2016, 2020
Kylää edustava organisaatio:	Soinilansalmen kyläyhdistys ry
Kylän www.sivut:	www.soinilansalmi.net
email:	soinilansalmenkylayhdistys@gmail.com
Kylää edustava organisaatio kunnassa:	Leppävirran kyläneuvosto

Kylän tunnusluvut:

Asuttuja talouksia:	n. 60
Asukkaita:	n. 110
Vapaa-ajan asunnot:	yli 70

Soinilansalmen visio:

Soinilansalmella panostetaan kylän asukkaiden viihtyvyyden lisäämiseen, palvelutason ja nykyisen elinkeinoelämän kehittämiseen, uuden elinkeinotoiminnan hankkimiseen ja asukasluvun lisäämiseen.

- Salmitalo, kylän keskuspaikka kokoontumiselle ja harrastustoiminnalle
- Salmitalon ylläpidosta huolehtiminen ja Salmitalon tilojen vuokraus
- Aktiivinen kyläyhdistys
- Toimiva, yhteisöllinen ja yhteisvastuullinen kyläyhteisö
- Hyvä yhteishenki ja talkooinnostus kylätoiminnassa
- Yhteistyön tekeminen ja sen laajentaminen
- Soinilansalmen positiivisen imagon säilyttäminen
- Virkistymisen tontti- ja kiinteistökaupoissa (omakotitalorakentaminen) ja muuttovirtaus kylälle. Leppävirran kunnan ja päättäjien myönteisyys vapaa-ajanasuntojen muuttamiseen ympärivuotiseen asumiseen.
- Monipuolista yritystoimintaa
- Soinilansalmi – Salmitalo erilaisten tapahtumien keskus ja Leppävirran ”kulttuurielämän-kehto”

ASUKKAAT, VÄESTÖ

Uusien asukkaiden saaminen

Nuoria perheitä toivotaan asumaan vakituisesti maalle

Ikääntyvien asukkaiden kotona asumisen turvaaminen

Tavoite:	Toimenpiteet:	Yhteistyötahot:	Aikataulu:
<ol style="list-style-type: none">1. Kylän asukasmäärä saadaan kasvamaan.2. Kylätoiminnalle saadaan jatkuvuutta.3. Maan omistajien asenteiden muutos.4. Virkistyminen tonttikoupoissa.5. Vapaa-ajan asuntojen muuttaminen ympärivuotiseen asumiseen.	<p>Asian ylläpito kyläyhdistyksen järjestämissä tilaisuuksissa ja vuosikokouksissa sekä tarvittaessa osallistuminen kunnan tai muiden tahojen järjestämiin tontti-markkinoihin.</p> <p>Leppävirran kunnan myönteinen suhtautuminen.</p>	<p>Yksityiset maanomistajat</p> <p>Soinilansalmen kyläyhdistys ry</p> <p>Leppävirran kunta</p>	<p>Aina ajankohtainen</p> <p>Aina ajankohtainen</p>

TIEDOTTAMINEN

Hyvällä tiedottamisella taataan kyläläisten osallistuminen kylätoimintaan

Tavoite:	Toimenpiteet:	Yhteistyötahot:	Aikataulu:
<p>Tiedotetaan yhdistyksen toiminnasta ja kyläläisiä koskevista asioista.</p>	<p>Salmitalon ilmoitustaulu, talouksiin jaettavat tiedotteet ja sähköposti sekä paikallislehti Soisalon Seutu</p> <p>Nettisivut: www.soinilansalmi.net fb-Soinilansalmi</p>	<p>Yhteistyötahot:</p> <p>Soinilansalmen kyläyhdistys ja kylällä toimivat seurakunnat</p>	<p>Aina ajankohtainen</p>

PALVELUT

TERVEYS- JA HOIVAPALVELUT

Kylän asukkaille voitaisiin tarjota kotiin palveluja, joka mahdollistaisi kotona asumisen mahdollisimman pitkään.

Tavoite: Kylän ikäihmisten hyvinvoinnin tukeminen ja avunsaanti.	Toimenpiteet: Tietoa palveluseteli-järjestelmästä, jolla asiakas ostaa tarpeellisen avun yksityiseltä palveluntuottajalta. Tietoa lähialueen yksityisistä hoiva- ja kotipalveluntuottajista.	Yhteistyötahot: Leppävirran Kunta, yksityiset palvelujen tuottajat Soinilansalmen kyläyhdistys ry	Aikataulu: Aina ajankohdittainen
--	---	--	--

SALMITALON PALVELUPÄIVÄ

Salmitalon tilojen käytön monipuolistaminen palveluiden tarjontapaikkana

Tavoite: Palvelut löytyisivät läheltä ja Salmitalon tilojen käytön monipuolistaminen palveluiden tarjontapaikkana. Kuullaan asukkaiden/kävijöiden toiveita. Palvelupäivään ovat tervetulleita kaikki; ei kylä tai kuntarajoja	Toimenpiteet: Kyläyhdistys antaa Salmitalolta tiloja käyttöön parturi -, hieronta - ja jalkahoitoyrittäjille tms. Kutsutaan Kyläkahvilaan eri vierailijoita Kerätään tietoa toiveista. Tiedotetaan palvelupäivistä ja annetaan "matalan kynnyksen" status.	Yhteistyötahot: Leppävirran Kunta, yksityiset palvelujen tuottajat, eri toimijatahot Soinilansalmen kyläyhdistys ry	Aikataulu: Aina ajankohdittainen
---	---	--	--

KYLÄPIIKA /RENKI / TALKKARI PALVELUT

Kyläpiika /renki / talkkari palvelut maatalousyrittäjien sekä vakituisten- ja kesäasukkaiden käyttöön

Tavoite: Kotiin saatavalla avulla turvataan kotona asumista, arjesta selviytymistä sekä edistetään työllistämistä	Toimenpiteet: Tiedotetaan palveluista ja Kyläpiika/renki / talkkari-palveluiden ja eri hankkeiden esille tuominen	Yhteistyötahot: Leppävirran Kunta, yksityiset palvelujen tuottajat Soinilansalmen kyläyhdistys ry	Aikataulu: Aina ajankohtainen
---	---	--	---

PALVELULIIKENNE

Asiointiliikenne on ehdottomasti säilytettävä asukkaiden ikääntymisen takia. Tällä tavoin voidaan tukea iäkkäiden asumista kodissaan pitempään.

Tavoite: Taksibussilinja kaksi kertaa viikossa kirkonkylään ja takaisin. Kuljetuksesta huolehtii taksiryttäjä, jolta kyyti tilataan etukäteen; noutaa matkustajat ja vie heidät asiointipaikkoihin ja kuljettaa kotiin.	Toimenpiteet: Asukkaille tietoa PALI-palveluliikenteestä ja kannustetaan käyttämään PALIA. Palvelun tärkeyttä tuodaan esille päättäjille yhteistyössä muiden haja-asutusalueiden kylien ja Leppävirran kyläneuvoston kautta.	Yhteistyötahot: Leppävirran kunta	Aikataulu: Aina ajankohtainen
--	---	---	---

TILDA- MONIPALVELUAUTO

Kirjastoauton palvelut pidettävä kyläläisten käytössä

Tavoite: 1. Tildan palvelut ja reitti säilyvät 2. Käy Salmitalon Palvelupäivässä	Toimenpiteet: Tiedon jakaminen kylän asukkaille. Osallistuminen Tildan käytön kehittämiseen monipalvelujen osalta.	Yhteistyötahot: Leppävirran kunta	Aikataulu: Aina ajankohtainen
---	--	---	---

INFRA

POSTIN PALVELUT

Sanomalehtien ja muun postin jokapäiväinen jakelu varmistettava koko kylän alueella.

Tavoite: Tulevaisuudessa-kin postinjako tapahtuu ajoissa. Toimivilla aikatauluksilla vaikutus yritystoimintaan.	Toimenpiteet: Pidetään asiaa esillä päättäjiin päin ja julkisesti esillä, ennakoidaan päätöksen tekoa.	Yhteistyötahot: Kyläläiset Posti	Aikataulu: Aina ajankohtainen
--	--	---	---

PUHELIN, TIETOLIIKENNE YHTEYDET

Puhelin- ja tietoliikenne yhteyksien toimintavarmuus tuo turvallisuutta ja ovat yritystoiminnalle tärkeitä.

Tavoite: Hyvät, nopeat ja toimivat tietoliikenneyhteydet. Puhelinliittymien toiminta varmuus taataan luonnonvoimien aikana.	Toimenpiteet: Pidetään asiaa päättäjiin päin ja julkisesti esillä ja ennakoidaan päätöksen tekoa sekä toimitaan aloitteellisesti.	Yhteistyötahot: Kyläläiset Telia + muut operaattorit Kunnan luottamushenkilöt Leppävirran kunta Kansanedustajat Ministerit	Aikataulu: Aina ajankohtainen
---	---	---	---

KEHITTÄMISKOHDE:

Esille on nostettu idea aggregaateista mastojen yhteyteen, johon olisi nimetyt henkilöt kylältä, jotka voisivat tarvittaessa kytkeä aggregaatit toimimaan poikkeustilanteissa, jolloin on pitkittyneitä sähkökatkoksia.

TIESTÖ

Tiestön kunnolla on monitahoinen vaikutus kylän asukkaisiin ja yritystoimintaan sekä yleiseen turvallisuuteen.

Tavoite:	Toimenpiteet:	Yhteistyötahot:	Aikataulu:
<p>Kylän alueen tiestö pysyy ajokelpoisessa kunnossa sekä paikallisille asukkaille että muille tiellä liikkujille.</p> <p>Heinävedentie nro 534 uudelleen asfaltointi ja talvikunnossapito turvallisiksi</p>	<p>Tiehoitokunnat vastaavat sivuteiden kunnossapidosta ja avustusten hakemisesta.</p> <p>Heinävesitien nro 534 kuntoon liittyvät asiat: Tarvittaessa tielinjameron soitot 02002100. Ely-keskus/palauteväylään ehdotukset (ely-keskus.fi). Pidetään asiaa päättäjiin päin ja julkisesti esillä ja ennakoidaan päätöksen tekoa. Tarvittaessa kutsutaan tiehallinnon ja kunnan päättäjiä mukaan keskustelemaan tiestön kunnosta.</p>	<p>Kyläläiset Tiehoitokunnat Kunnan luottamushenkilöt Leppävirran kunta</p> <p>TVL Savo-Karjalan tiepiiri ELY Kansanedustajat Ministerit</p>	<p>Aina ajankohtainen</p>

KEHITTÄMISKOHDE:

Heinävedentie nro 534 uudelleen asfaltointi ja talvikunnossapito turvallisiksi.

YMPÄRISTÖ

PERINNEMAISEMAN SÄILYTTÄMINEN

Kylämme alue on vesistö rikasta ja ainutlaatuista maisemaltaan. Ympäristöstä ja luonnosta huolehtiminen on jokaisen velvollisuus.

Tavoite: Perinnemaiseman säilyminen tuleville sukupolville. Kylän siistinä pitäminen ja luontoa arvostetaan ja kunnioitetaan.	Toimenpiteet: Asukkaiden ja maanomistajien aktivoiminen oman ja ympärillä olevan maiseman ja pihapiirin hoitoon.	Yhteistyötahot: Kyläläiset, maanomistajat	Aikataulu: Aina ajankohtainen
--	---	--	----------------------------------

SALMITALON PIHA-ALUE

Salmitalo on kyläläisten ja lähialueiden harrastusten toimintakeskus sekä erilaisten kulttuuritapahtumien, tilaisuuksien ja juhlien järjestämispaikka.

Tavoite: Piha-alue ja ranta pidetään viihtyisänä ja turvalisena. Piha-alueen kunnostaminen toteutetaan suunnitelmallisesti.	Toimenpiteet: Suuret pihatalokoot keväällä ja syksyllä. Piha-alueita hoidetaan ympärivuoden.	Yhteistyötahot: Soinilansalmen kyläyhdistys ja talkoolaiset	Aikataulu: Aina ajankohtainen
--	---	--	----------------------------------

VIRKISTYS/LUONTOREITTI

Soinilansalmi – Iloksenjoki – Pohjalampi – Nyhermäjoki – Soinilansalmi vesireitistön kunnostaminen

Tavoite: Tavoitteena on jokien kunnostus. Paikallinen metsästysseura ottaisi ns. vetovastuun.	Toimenpiteet: Joen ruoppaus ja kunnostus. Umpeen kasvaneen vesikasvuston poisto. Veden virtauksen parantaminen. Kosteikkoalueiden tekeminen. Reitistön ja vesialueen hanke> rahoituskanavat	Yhteistyötahot: Metsästysseura Kalastuskunnat Soinilansalmen kyläyhdistys ry Ely-keskus Kunta Rahoituskanavat	Aikataulu: Avoin
--	---	---	---------------------

HARRASTUKSET, VAPAA-AIKA, TAPAHTUMAT

KYLÄYHDISTYKSEN JÄRJESTÄMÄT HARRASTUS MAHDOLLISUUDET

Liikunta, kädenaidot, lyhyt kurssit

<p>Tavoite: Harrastustoiminnalla edistetään asukkaiden hyvinvointia ja sosiaalisten suhteiden ylläpitoa. Harrastustoimintaan ovat tervehdulleitä ihan kaikki, toiminta pyritään pitämään maksuttomana (peritään mahd. tarvikemaksut) ja yleishyödyllisenä toimintana yhdistyksen sääntöjen mukaan.</p>	<p>Toimenpiteet: Otetaan kyläläisten toiveita huomioon. Pidetään tarvittaessa ideariihi-iltoja. Tiedotetaan harrastustoiminnasta kylän omilla nettisivuilla ja paikallislehden kylätöimintapalstalla (Soisalon Seutu).</p>	<p>Yhteistyötahot: Kyläyhdistys Hallitus Kyläläiset</p>	<p>Aikataulu: Aina ajankohtainen, jatkuvaa</p>
<p>Latureitistö, joka mahdollistaa talvisen liikunta muodon.</p>	<p>Latuverkoston säilyminen kylän alueella ja latujen tekijöille avustusraha kunnalta. Maanomistajilta positiivista asennetta latujen tekemiseen.</p>	<p>Maanomistajat Yksityiset henkilöt/ladun tekijät Leppävirran kunta/ KuVa ltk:n avustus</p>	<p>Aina ajankohtainen, jatkuvaa</p>
<p>Kyläyhdistyksen tiistaijumppa jatkuu edelleen nyt ja tulevaisuudessa.</p>	<p>Jumppaan löytyy vetäjät ja yhdistys tekee välinehankintoja tarpeen mukaan. Tuetaan vetäjien koulutus/kurssi mahdollisuutta.</p>	<p>Soinilansalmen kyläyhdistys</p>	<p>Aina ajankohtainen, jatkuvaa</p>

KANSALAIPOISTON KURSSITARJONTA

<p>Tavoite: Huomioidaan kylälaisten toiveet. Saadaan osallistujat riittämään. Tehdään yhteistyötä muiden kyläliien kanssa.</p>	<p>Toimenpiteet: Tehdään yhteistyötä kansalaisopiston kanssa esim. kurssien aikataulutusten sopiminen kylälaisten toiveiden mukaisesti ja milloin Salmitalo on vapaana kursseille.</p> <p>Kansalaisopiston tiedottamisen lisäksi kyläyhdistys tiedottaa kursseista omilla tiedotuskanavillaan.</p>	<p>Yhteistyötahot: Kyläyhdistys Kyläläiset Kansalaisopisto</p>	<p>Aikataulu: Kansalaisopiston toimintakausi</p> <p>Esitetään toiveet opistolle vuosittain yhdistykseltä sekä henkilökohtaisten toiveiden ilmoitus suoraan opistolle.</p>
---	---	---	--

Asukaskyselyn ideoita kansalaisopiston kursseihin:

- lyhyt kurssija viikonlopuille
- nuorimmille keski-ikäisille kyläläisille kunnon räikkijumppa
- kädentaidon kurssija miehille
- jooga
- luennot ja lyhytkurssit
- pyydyksien teko (katiska, supi-/minkkiloukku), pyydyksien korjaus (verkko)
- luontoon liittyvät kurssit
- sienikurssi
- kahvakuula
- riista/kalaruoka kurssit
- tietotekniikkaan ja älylaitteisiin liittyvä kurssi
- ikääntymiseen liittyviä kurssija

<p style="text-align: center;">KYLÄN PERINTEISET TAPAHTUMAT</p> <p style="text-align: center;">Pilkkikisat talvella ja rannalta ongintakisat kesällä, tupaillat, teema- ja saunaillat, hirvipeijaiset, joululauluillat, pikkujoulut/kuusen karistajaiset, lauluillat, Vuoden vaihtajaiset jne.</p>			
<p>Tavoite: Yhteishengen luominen, toimintaa kylälle, kylä säilyttää omat perinteiset tapahtumansa.</p>	<p>Toimenpiteet: Tapahtumat kirjoitetaan seurojen ja kyläyhdistyksen toimintasuunnitelmiin.</p>	<p>Yhteistyötahot: Kylällä toimivat seurat, kyläyhdistys ja kyläläiset</p>	<p>Aikataulu: Aina ajankohtainen</p>
<p style="text-align: center;">HYVINVOINTITAPAHTUMAT, KOULUTUS, MESSUT YMS.</p>			
<p>Tavoite: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen</p> <p>Itäisten kylien yhteistyön jatkaminen järjestämällä yhdessä tapahtumia. Tavoitteena saada myös kylien kesäasukkaat mukaan.</p> <p>Osallistutaan messuille ja markkinoidaan tapahtumia, Salmitaloa</p> <p>Salmitalon Häämessut</p>	<p>Toimenpiteet: Teemaan sopivat koulutukset ja tapahtumat; osallistutaan muiden tahojen järjestämiin tai järjestetään itse.</p> <p>Itäisten kylien yhteistyöpalaverit.</p> <p>Aktiivinen yhteydenpito.</p> <p>Aktiivisuus, suunnitelmallisuus, rohkea toiminta ja verkostoituminen.</p> <p>Kutsutaan yhteistyöhön paikallisia pitopalveluita, hääasusteiden liikeyrityksiä yms.</p>	<p>Yhteistyötahot: Soinilansalmen kyläyhdistys ry ja kyläläiset Muut toimijatahot</p> <p>Leppävirran kunta/ Liikuntapalvelut</p> <p>Soinilansalmi – Haapamäki – Näädänmaa – Moninmäki</p> <p>Paikalliset toimijat, kunta, maakunta, koko Suomi, globaali verkostoituminen.</p> <p>Soinilansalmen kyläyhdistys Eri yritykset</p>	<p>Aikataulu:</p> <p>Talvikausi / aina ajankohtainen</p> <p>Aina ajankohtainen</p> <p>Aina ajankohtainen</p> <p>Ajankohta avoin</p>

TORITAPAHTUMAT/ SUORAMYyntI			
Salmitalon Joulumyyjaiset, Pihakirppis – Rompetori, Iltatorit			
Tavoite: Eri tapahtumien yhteydessä mahdollisuus myydä maalaistuotteita ja käsitöitä. Yhteishengen luominen. Osallistutaan yhteisiin toritapahtumiin.	Toimenpiteet: Salmitalon Joulumyyjaiset Yhteistyö ja aktiivinen yhteydenpito.	Yhteistyötahot: Kyläyhdistys Muut kylät / Leppävirran kyläneuvosto, MTK, maakunnan tuottajat / käsityöntaajat Leppävirran Yrittäjä yhdistys	Aikataulu: Aina ajankohtainen
WANHOJEN KONEIDEN KARNEWAALIT			
Tavoite: Lisätään perinnetietoutta menneiden sukupolvien elämäntyöstä maaseudulla. Nostalgian nostattaminen.	Toimenpiteet: Perinnekoneiden harrastajien ja kyläyhdistyksen yhteistyö ja vastuunjakaminen sekä vastuualueet. Tapahtuma-avustus kunnalle.	Yhteistyötahot: Soinilansalmen kyläyhdistys ry Perinnekoneiden harrastajat Leppävirran kunta MTK, Yritykset Media	Aikataulu: Ennakoivaa työtä > tapahtuman aikataulut Aina ajankohtainen Tapahtuma: Elokuu 2022
YHTEISLAULUTILAISUUDET			
Tavoite: Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen ja laulamisen ilon kokemukset. Yhteislaulu perinteen vaaliminen ja jatkuminen.	Toimenpiteet: Kuorotoiminnan jatkuminen on taattava. Tapahtuma-avustus kunnalle.	Yhteistyötahot: Kyläyhdistys/ kansalaisopisto Itäiset Kylät	Aikataulu: Aina ajankohtainen Tapahtuma: Joulunaika ja kevät

ASUKASKYSELYN UUDET IDEAT

Harrastus- ja vapaa-ajantoiminta
- karaoke -ja peli-illat
- pubivisailut ilman alkoholia
- lastenkerho kerran kuukaudessa
- patikkaretket
- nuorille kalastuksen opetusta (erilaiset pyyntitavat)
- yhteiset illat jonkin toiminnan merkeissä
- kuntosali
- toimintaa vauvasta vaariin
- entisen mallisia tupailtoja
- kimppalennkkeilyä kevät-kesäaikana
- pop up ravintola- päivä
- välinevuokrausta, esim. kajakki
Retket:
- teatteri ja konserttiretket
- jonkun toisen yhdistyksen toimintaan tutustuminen
- kyläyhdistyksen yhteinen retki johonkin mukavaan kohteeseen

Erilaiset tapahtumat
- Pihakirppis kesällä
- Maratontanssit 24 tuntia, ajankohtana heinäkuun viikonloppu
- kalastustapahtuma, johon liittyisi kalaruokien valmistusta.
- runoilija Olli Kymäläinen on Soinilansalmelta lähtöisin. Tämä tulisi nostaa esille, esim. patikkaretki ja reitin varrella on luontoaiheisiin sopivia runotauluja
- Pöljän Hölkkä- tapahtuma keväällä
- kalastuskilpailut pitempi kestoiseksi
- pop up- ravintolapäivä
- takakontti kirppis.
- joku uusi kilpailumuoto, vaikka ukonkanto tai takaperin hiihto
- Häämessut. Paikalliset yrittäjät mukaan, muotinäytöksiä, kattauksia jne.

YHDISTYKSEN TOIMINTA-ALUEEN KYLÄTURVALLISUUS

KYLÄTURVALLISUUS			
<p>Tavoite: Kansalaistaitojen sekä turvallisuustaitojen ylläpito yhdistyksen toiminta-alueella asuville</p>	<p>Toimenpiteet: - Turvallisuuspäivän järjestäminen - Hankkeisiin osallistuminen. - Järjestetään oma-toimisesti koulutusta; koulutuksen tarpeen arviointi, kouluttajan valinta, ajankohdan sopiminen, tiedottaminen koulutuksesta.</p>	<p>Yhteistyötahot: Kyläyhdistys Kyläläiset Hankkeet Kouluttajataho Pohjois-Savon kylät ry, Sisä-Savon kansalaisopisto, Leppävirran kunta</p>	<p>Aikataulu: Aina ajankohtainen</p>
<p>Kyläturvallisuuden edistäminen. Tuodaan tietoa päättäjille kylien turvallisuus näkökulmista.</p>	<p>- Tehdään julkilausumia ja kehittämideoita, joita viedään eteenpäin. - Päättäjiä kutsutaan vierailemaan. - Tiedottaminen toimenpiteistä.</p>	<p>Muut kylätoimijat Pohjois-Savon kylät ry Mansikka ry Suomen kylät ry Leppävirran kunta</p>	<p>Aina ajankohtainen</p>
<p>Yksittäisten asukkaiden hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen poikkeustilanteissa (henkilökohtainen tilanne ja/tai yhteiskunnallinen ja/tai luonnonkatastrofi tilanne, ulkopuolinen uhka)</p>	<p>-Rohkaistaan pyytämään apua - Perustettu Whats App-ryhmä Täyden Kympin Kyläläiset minkä kautta voi ilmoittaa avun tarpeen ja ryhmäläiset voivat ilmoittaa auttavansa tai apua etsitään esim. kunnalta, terveydenhuollosta, sosiaalipalveluista, pelastuslaitokselta, poliisilta tms.</p>	<p>Asukkaat Kyläyhdistys Kunta Terveystieteiden tutkimuskeskus Sosiaalipalvelut Pelastuslaitos Poliisi</p>	<p>Aina ajankohtainen</p>

POIKKEUSOLOIHIN VARAUTUMINEN

Poikkeusolojen aikana varaudutaan

- * talouksien sähkön saantiin
- * talouksien veden saantiin
- * talouksien lämmitykseen
- * talouksien kotivaraan
- * ruokahuollon hoitaminen
- * kännyköiden latauspalveluun
- * tietoliikenneverkon toiminta
- * radion välityksellä saatavat yleiset ohjeet
- * hätämajoitukseen
- * peseytymismahdollisuudet
- * jätehuollon järjestämiseen
- * erätaitojen käyttämiseen

Pelastuslaki (379/2011) 14§ määrittää omatoimisen varautumisen.

Kotitaloudet huolehtivat oman taloutensa kotivaran elintarvikkeista, vedestä ja henkilökohtaisista lääkkeistä.

Kyläyhdistyksen toimesta kartoitetaan aggregaatit ym. poikkeustilanteissa tarvittavat välineet ja kalusto.

Salmitalo toimii turvapaikkana/hätä majoituspaikkana yksittäiselle kylän asukkaalle tai perheelle (tulipalo, vesivahinko, kiinteistöön kohdistunut ilkivalta).

Poikkeusoloissa Salmitalolla voidaan järjestää alueella asuville ruokahuolto, majoitus, peseytyminen sekä se voi toimia poikkeustilanteen aikana organisointikeskuksena.

KEHITTÄMISKOHDE:

Kartoitetaan poikkeusoloissa tarvittavat välineet ja kalusto.

Järjestetään harjoitus, jolloin kyläläiset evakuoitaan Salmitalolle. Tehdään aloite Pohjois-Savon pelastuslaitokselle ja Pelastusopistolle.

KANSALAISTAIDOT

- * naapuriapu
- * tietotekniikka
- * sähköinen viestintä
- * ensiaputaidot
- * Defibrilaattorin käyttö
- * tulipalon alkusammutus
- * kodin tulipalojen ennaltaehkäisy
- * kotitapaturmien ehkäisy
- * kylävaste
- * VPK
- * SPR
- * VAPEPA

Kyläyhdistys järjestää turvallisuuspäivän säännöllisesti, joka sisältää koulutusta ja infoa kyläläisille sekä sammuttimien huoltoa.

Kansalaistaitoihin liittyvät asiat pidetään esillä yhdistyksen toiminnassa ja Salmitalon Palvelupäivissä sekä Tupailloissa

KEHITTÄMISKOHDE:

Säännöllinen kansalaistaitojenkoulutus

PALOTURVALLISUUS JA PELASTUS- TOIMI	VASTUUTAHO
* pelastuslaitoksen infotilaisuudet	Turvallisuuskoulutuksessa
* tulisijojen nuohous	Kiinteistön omistaja > alan yrittäjä
* palovaroittimien tarkastus	Kiinteistön omistaja
* alkusammutus välineet	Kiinteistön omistaja
* yleisten tilojen turvallisuus	Salmitalo; Kyläyhdistys
* vaarallisten paikkojen suojaus	Kiinteistöjen omistajat
* vaaralliset paikat turvallisiksi	Kiinteistöjen omistajat
* tienviitat ajan tasalla	Kunta, tiekunnat ja- osakkaat
* asuntojen numerot näkösällä	Kiinteistöjen omistajat
* myrskytuhojen raivaaminen	Julkinen sektori, maanomistajat, palo- ja pelastustoimi, sähköyhtiöt
* poikkeusolojen tiedotus	Julkinen sektori; kunta, valtio
* paikkatietous / koordinaatit	Kiinteistön omistajat, kyläyhdistys
POLIISI	VASTUUTAHO
* poliisin näkyminen kyläkuvassa tapahtumien yhteydessä	Poliisilaitos, Varkauden toimipiste
* kadonneiden etsintä	Poliisi, VAPEPA
* poliisin lupapalvelut	
* hälytys tehtävät	Poliisilaitos, Varkauden toimipiste
* liikenteen valvonta	

ASUMISEEN JA ELÄMISEEN SEKÄ HYVINVOINTIIN LIITTYVÄT ASIAT SEKÄ VASTUUTAHO

1. TEKNINEN/YMPÄRISTÖ/INFRA	VASTUUTAHO
* yleiset tiet	Tiepiiri
* kaavatiet	Tiehoitokunnat
* pihatiet	Tiehoitokunnat / kiinteistön omistajat
* veneenlaskupaikka Pöljä	Soinilansalmen kyläyhdistys ry
* vesihuolto, haja-asutusalue	Yksityiset taloudet
* jätevesihuolto, haja-asutusalue	Yksityiset taloudet
* jätekaivojen tyhjennys	Yksityiset taloudet > alan yrittäjät
* talouskohtaiset vesikaivot	Yksityiset taloudet
* jätehuolto	Yksityiset taloudet
* kierrätys (vaate, huonekalut ym.)	Yksityiset taloudet
* paperin keräys	Yksityiset taloudet
* lasin keräys	Yksityiset taloudet
* kompostointi	Yksityiset taloudet
* sekajätteen keräys	Yksityiset taloudet
* kännyköiden kuuluvuus	Operaattorit
* tietoliikenneyhteydet	Operaattorit
* radio	Yle+ muut kanavat
* sähköverkon kattavuus/toimintavarmuus	Savon Voima
* kyläkaava, kylän tekemä maankäytön suunnitelma	Kunta (Soinilansalmella ei ole kyläkaavaa tai maankäytön suunnitelmaa)
* tontteja asuntorakentamiseen	Yksityiset maanomistajat
* tontteja vapaa-ajan rakentamiseen	Yksityiset maanomistajat
* petoeläimet	Metsästysseurat
* hirvet	Metsästysseurat
* ympäristöhoito	Koko kyläyhteisö
* kulttuuriympäristö	Koko kyläyhteisö
* postipalvelut	Posti
* kauppapalvelut	Leppävirran kk, Konnuslahti, naapurikunnat
* apteekkipalvelut	Leppävirran kk, Konnuslahti, naapurikunnat, Tilda
* vuokra-asunnot	Yksityiset
* julkinen liikenne	Kunta/ koulukuljetus
* PALI- asiointiliikennepalvelu/kutsutaksi	Kunta

2. SOSIAALIPALVELUT	VASTUUTAHO
* vammaispalvelut	Kunta
*erityisryhmien työ- ja päivätoiminta	Kunta
* erityisryhmien asumispalvelut	Kunta
* lastensuojelu	Kunta
* päihdehuolto	Kunta
Salmitalon Palvelupäivä	kyläyhdistys, asiantuntija vierailijat
3. TERVEYSPALVELUT	VASTUUTAHO
* vanhusten kuljetuspalvelu	Kunta
* omaishoitajien tuki	Kunta
* ensihoito ja sairaankuljetus	Kunta
* kuntoutus	Kunta
* neuvola	Kunta
* kotona-asumisen tukipalvelu (siivous yms.)	Kunta, yksityiset palveluntuottajat
* veteraaniasiat; kuntoutus ja kotipalvelu	Kunta
* palveluasuminen	Kunta
* terveyskeskus	Kysteri
* terveysneuvonta	Kunta
* ikääntyvien neuvonta, * ikääntyvien info	Kunta
Salmitalon Palvelupäivä	Kyläyhdistys, hyvinvointi- ja terveyspalvelujen yrittäjät
4. SIVISTYSPALVELUT	VASTUUTAHO
* lasten päivähoito	Kunta , yksityiset palveluntuottajat
* esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoito	Kunta
* lasten kotihoidon tuki/kuntalisä	Kunta
* lasten kerhotoiminta	Kunta ja srk
* koulun ja kodin yhteistyö	Lähikoulu / vanhempainyhdistys
* koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	Kunta
* opetus -ja kulttuuri, kirjasto	Kunta (kirjastoauto Tilda)
* nuorisotoiminta	Kunta ja srk
5. LIIKUNTAPALVELUT	VASTUUTAHO
* hiihtolatu	Kunnan avustus kylälätkujen tekemiseen/ yksityiset henkilöt latujen tekijöinä
* luontopolku	Orinoro Mustinmäki
* uimaranta	Salmitalo/ kyläyhdistys
* yleisurheilupaikka, luistelupaikka	Kurjalan koulu
* sisäliikuntapaikka	Salmitalo
* liikunnan neuvonta ja ohjaus	Kunta
* liikuntaryhmät	Sisä-Savon kansalaisopisto, kyläyhdistys Vesileppis muut ryhmät
* liikunnan kansalaistoiminta	Kyläyhdistyksen järjestämä
* fyysisen kunnan omaehtoinen ylläpitäminen	Vastuu kaikilla

6. TYÖLLISTYMINEN	VASTUUTAHO
*elinkeinoneuvonta	Kunta, Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry
* sosiaalinen yritys	Kunta, yksityiset, TUKEVA
* etsivä nuorisotyö	Kunta
7. HENKINEN HYVINVOINTI	VASTUUTAHO
* mielenterveystuki, rikosuhri	Rikosuhripäivystys p. 0203 16116 Kuopion kriisikeskus p. 017- 262 7738
* mielenterveystuki, päihde	Kysteri, omalääkäri
* mielenterveystuki, sairaus	Kysteri, omalääkäri
* harrastustoiminta (järjestetty)	Sisä-Savon kansalaisopisto, kyläyhdistys
* yhteinen kokoontumispaikka	Salmitalo, kyläyhdistys
* Salmitalon Palvelupäivät	Kyläyhdistys ja asiantuntija vierailijat
* asukkaiden yhteistoiminta (tapahtumat)	Salmitalo, kyläyhdistys
* henkinen tuki traumaattisen tilanteen jälkeen, kriisiryhmä	Kunta, srk, VAPEPA, SPR
* henkisen tuen koulutus	VAPEPA, SPR
8. VARHAINEN PUUTTUMINEN	VASTUUTAHO
* masennuksen oireiden tunnistaminen	Julkinen terv.huolto, lähipiiri
* erityishäiriötä aiheuttavat henkilöt	Poliisi 112
* asumisturvallisuus	Turvallisuuspäivä, informaatio
* yleinen syrjäytymiskehitys	Julkinen sektori, yhteisöllisyys, lähipiiri
* omaisuusrikollisuus	Turvallisuuspäivä, informaatio
* lasten ja nuorten elämänhallintakasvatus	Perheet
* vanhempien kasvatustyön tukeminen	Julkinen sektori, yhteisöllisyys
* nuorten päihteiden ja huumeiden käyttö	Julkinen sektori, poliisi, lähipiiri

LIITE 1

Soitto hätäkeskukseen -ohje PUH 112

APUA ANTAVAT:

- PALOKUNTA
- POLIISI
- ENSIHOITO, SAIRAANKULJETUS, SAIRAAHOITO
- SOSIAALIVIRANOMAINEN, KRIISIAPU
- MERIPELASTUS
- VAPAAEHTOISJÄRJESTÖT
- MUUT YHTEISTYÖKUMPPANIT

1. SOITA HÄTÄPUHELU ITSE, JOS VOIT. SOITA 112

Tärkeää olisi, että hätäpuhelun soittaisi hän, jota asia koskee. Hänellä on sellaisia tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellesään mitä apua hän paikalle lähettää. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

2. KERRO, MITÄ ON TAPAHTUNUT.

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää juuri siihen tilanteeseen oikean avun.

3. KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA.

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta. Kirjoita kotiisi näkyvälle paikalle osoitteesi, jotta ilmoitat sen hätätilanteessa varmasti oikein.

4. VASTAA SINULLE ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN.

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

5. TOIMI ANNETTujen OHJEIDEN MUKAAN.

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

6. LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI SIIHEN LUVAN.

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatua luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta. Opasta auttajat paikalle. Soita uudestaan, mikäli tilanne muuttuu. HUOM! Jos hätänumero on hetkellisesti ruuhkautunut, odota kunnes puheluusi vastataan. Puheluihin vastataan joka tapauksessa nopeasti ja soittamisjärjestyksessä. Hätäpuhelua soittaessasi et tarvitse suuntanumeroa. Hätäpuhelu on maksuton. Yleisöpuhelimesta voit soittaa hätänumeroon ilman rahaa. Matkapuhelimesta soittaessasi et tarvitse suuntanumeroa.

LIITE 2

TOIMINTA TULIPALOTILANTEESSA

- **PELASTA** välittömässä vaarassa olevat
- **yritä sammuttaa tulipalo itse**
- **poistu huoneistostasi ja SULJE OVET**
- **VAROITA** naapureitasi uhkaavasta tilanteesta ja
- **ILMOITA** turvalliselta paikalta hätänumeroon **112**
- **OPASTA** palokunta paikalle

ASUKKAAN PALOTURVALLISUUSOHJE

1. Varmista, että Sinulla on kodissasi toimiva **palovaroitin** ja ylläpidä sen toimintakuntoa
2. Laadi kotona perheesi kanssa **toimintaohjeet** mahdollisen vaaratilanteen varalle ja opeta perheenjäsenet toimimaan ohjeiden mukaisesti
3. Varmista, että osaat tehdä **hätäilmoituksen**
4. Varmista että **hätäpoistuminen** parvekkeen ja ikkunoiden kautta on mahdollista
5. Varmista, että oma **osoitenumerosi** ja talon osoitenumero on selkeästi nähtävissä
6. Opettele tiivistämään asuntosi ja sulkemaan **ilmastointi. Tiivistettävät kohteet;** ilmastointiventtiilit keittiössä, kylpyhuoneessa ja vaatehuoneessa, ovet ja ikkunat, ulko-ovi, postiluukku
7. Opettele käyttämään **alkusammutuskalustoa**
8. Varmista, että **pelastusajoneuvoilla on esteetön pääsy** rakennuksen viereen
9. Palon sattuessa **sulje** ovet ja ikkunat sekä huoneiston ulko-ovi
10. Odota pelastushenkilöstön toimintaohjeita.

LIITE 3

TOIMINTAOHJE TAPATURMATILANTEISSA JA SAIRAUSKOHTAUKSISSA

Ensiaputoiminnan tavoitteena on huolehtia hätäensiaputoimenpiteistä siihen asti, kun ammattiapu saapuu paikalle.

Tärkeimpiä tehtäviä ovat;

- hengityksen ja sydämen toiminnan varmistaminen,
- voimakkaan verenvuodon tyrehtyttäminen,
- puhallus- ja paineluelvytyksen antaminen,
- shokkitilan estäminen,
- potilaan tilan pahenemisen estäminen.

TÄRKEIMMÄT TOIMENPITEET ALKUTILANTEESSA;

1. Arvioi tilanne

- mitä on tapahtunut
- autettavien määrä ja avun tarve
- auttajien määrä
- käytettävissä oleva välineistö
- avun kiireellisyys ja avun tarve

2. Pelasta

- lähesty vaarallista kohdetta harkiten
- pelasta ensiksi hengenvaarassa olevat
- siirrä potilas lähimpään turvalliseen paikkaan
- älä vaaranna omaa ja muiden henkeä

3. Estä lisäonnettomuudet

- selvitä lisäonnettomuuden vaara (jännitteet, pitoisuudet)

4. Anna hätäensiapu

- aloita hätäensiapu välittömästi ja jatka sitä kunnes ammattiapu saapuu paikalle
- muiden vammojen hoito vasta hätäensiavun jälkeen

5. Tee hätäilmoitus

- tee hätäilmoitus lisäavun saamiseksi paikalle

HÄTÄNUMERO 112

- harkitse hätäilmoituksen tekemisen ajankohta tilannekohtaisesti

LIITE 4

TOIMINTAOHJE RIKOLLISISSA UHKATILANTEISSA

Jos huomaat tapahtuvan jotakin rikokseen tai ilkivaltaan viittaavaa;

1. Soita poliisille - poliisin hätänumero 112

2. Odota poliisin tuloa

- merkitse muistiin tuntomerkkejä henkilöistä, ajoneuvoista, tapahtuma-ajosta,
- älä mene tapahtumapaikalle yksin, hälytä muita henkilöitä tarvittaessa avuksi,

3. Opasta poliisi kohteeseen mikäli mahdollista,

4. Älä toimi yksin: rikollinen voi olla aseistautunut,

5. Älä käytä tilanteessa voimakeinoja: asetta, koiraa. Voi tulla kysymykseen hätävarjeluun liioittelu. Jos suojaat henkeäsi ja kotirauhiasi ja omaisuuttasi, olet oikeutettu tarvittaessa käyttämään myös voimakeinoja.

6. Häiriökäyttäytyjä

- muista, että uhkaaja saattaa olla päihteiden väärinkäyttäjä
- toimi tilanteessa harkiten ja rauhallisesti
- säilytä katsekontakti uhkaajaan
- muista henkilöturvallisuus aina ennen materiaalisia menetyksiä
- huomioi tovereiltasi saamasi mahdollinen apu
- havainnoi tuntomerkit
- suorita, jos mahdollista, hälytys poliisin hätänumeroon **112**

RIKOSTEN JA ILKIVALLAN ENNALTA EHKÄISY

- Tarkista rakennuksen lukkojen ja ovipumppujen toimivuus määräajoin.
- Ilmoita esiintyvistä puutteista kiinteistön omistajalle/ huoltomiehelle/ isännöitsijälle.
- Valvo myös, että puutteet tulevat korjatuiksi. Kierrä myös määräajoin talon/kiinteistön yleiset tilat ja pysäköintialue. Näin vähennetään rikollisten toimintamahdollisuuksia,
- Ilmoita naapurille lomalle lähdöstä tms. Naapurit voivat tarkkailla kotialuettasi ettei kiinteistösi joudu ilkivallan tai murtojen kohteeksi ja huomioi/ havainnoivat sinne kuulumattomat henkilöt: tuntomerkit henkilöistä, ajoneuvoista yms.

- Pyri organisoimaan luotettavien naapureiden ja naapuriyhteisöjen edustajien kanssa päivystys/ hälytysorganisaatio, jolloin olisi etukäteen valmius torjua uhkatilanne,
- Aktiivinen toiminta ehkäisee merkittävästi rikoksia, pienentää ilkevallan aiheuttamia korjauskuluja sekä rauhoittaa asuinalueen.

JOS ASUNTOOSI ON MURTAUDUTTU

1. Hälytä välittömästi poliisi,
2. Älä sotke rikosentekijän jättämiä jälkiä; sormenjälkiä, jalanjälkiä, älä koske esineisiin,
3. Kysy, onko naapurillasi mahdollisia havaintoja murrosta,
4. Laadi luettelo anastetusta omaisuudesta ja toimita poliisille omaisuutesi merkintätiedot,
5. Saatuasi poliisilta ilmoitusjäljennöksen toimita se vakuutusyhtiöllesi korvauksen saamista varten

Turva merkitse ja valokuvaa sekä luetteloï ennalta arvo- ja muukin omaisuutesi.